Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WYCHODZI 1-GO i 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok V. Katowice, dnia 1 lipca 1931 r. Nr. 13

Adres Redakcji i Administracji **Katowice, ul. Szopena 16/I.** | Telefon 9-47 P. K. O. konto nr. 303.408, | **Prenumerata:** rocznie zł. 7.50. kwartalnie zł. 2.00.

Czuwajcie, Druhowie Strażacy!

Płynie poprzez Polskę całą cichy jęk setek mieszkańców gnębionych straszną klęską żywiołu.

Rozgorzała nad krajem naszym krwawa łuna pożogi.

Niszczy ona pojedyńcze budowle, trawi wioski i miasteczka, pożera ognistą grzywą płomieni historyczne zabytki kultury i warsztaty pracy.

Zaledwie zdołaliśmy podźwignąć się z ogromnego zniszczenia spowodowanego działaniami wojennemi, w okresie ciężkiego przesilenia gospodarczego dzień każdy przynosi nam wieści o nieobliczalnych klęskach pożarów.

Do obrony przed tym odwiecznym wrogiem dobrobytu społecznego, do walki z molochem pożogi, stają dziś niedość liczne jeszcze organizacje strażactwa polskiego, niezawsze dostatecznie zaopatrzone i wyekwipowane w potrzebny sprzęt, nie wszędzie należycie wyszkolone fachowo.

Społeczeństwo patrzy na tę nierówną walkę straży pożarnych z szalejącym żywiołem, patrzy nieraz obojętnie i osądza krytycznie.

Ciężki egzamin czeka strażactwo w roku bieżącym, a zdawać go musi na polu czynnej walki w obronie dorobku narodowego i cenniejszego ponad wszystkie skarby — życia swych bliźnich, przed nigdy nienasyconym molochem pożogi.

Mobilizować więc trzeba szeregi, zarządzać apel ostrego pogotowia, badać stale stan i gotowość bojową narzędzi pożarniczych, sposobić się do walki, może bardzo ciężkiej i ofiarnej.

Więc wołamy do Was, Druhowie Strażacy, Czuwajcie!

Niech mieszkańcy wiosek i miast, którzy powierzyli Wam pieczę nad mieniem swem i życiem, śpią spokojnie pod skrzydłami Waszej troskliwej opieki, ufni w czujność Waszą i sprawność bojową.

Pamiętajcie o podstawowej zasadzie taktyki naszej w zwalczaniu żywiołu, iż pożar w zarodku lada chłop kubłem wody zagasi, lecz gdy tenże pożar się rozhula, to całej armji straży pożarnych potrzeba aby go opanować.

A zapominać również nie należy o bestji drzemiącej w człowieku złym. Z zemsty osobistej, z mściwości zaślepiającej, człowiek zły spowodować może straszną katastrofę. — Pilnujcie go. —

W porozumieniu z władzami gminnemi zorganizujcie patrole nocne, które czuwać będą, strzedz i chronić, a w razie wypadku dość szybko spowoduje pomoc ratunkową.

A gdy jednak zawita do Waszych siedzib groźny wróg — pożoga, gdy znienacka rzuci się na pożarcie dorobku współmieszkańców, uderzcie weń — ledwie się ukaże, zduście — nim zdąży się rozrosnąć, zdławcie w zarodku jego zaborczość niszczycielską.

Spełnijcie ten Wasz święty obowiązek, jaki dobrowolnie przyjęliście na siebie, obowiązek ofiarnej służby publicznej dla chwały Bożej i pożytku bliźnich.

Niech apel ten odezwie się echem czynu we wszystkich placówkach strażackich, niech skupia i ożywia wszystkich, kto zaciągnął się pod nasze sztandary, kto rozumie i czuje jak doniosłą służbę spełnia, jak wiele zdziałać może dla bliźnich swych, dla chluby munduru który nosi

Za troskę o bezpieczeństwo pożarowe miejscowości powierzonej Waszej pieczy, za trudy pogotowia czujności, nagrodą Wam będzie wdzięczność i uznanie współobywateli a przedewszystkiem samopoczucie, iż spełniliście swój obowiązek strażacki, że dobrze zasłużyliście się sprawie publicznej.

Czuwajcie więc, Druhowie Strażacy! *Red.*

Lustracje Straży Pożarnych.

Zagadnienie sprawdzania na miejscu stanu straży pożarnych, zarówno pod względem ich wyekwipowania, sprawności alarmowej i gotowości bojowej, jak niemniej w kierunku stanu organizacyjnego — zwane powszechnie „lustracją straży", bywa częstokroć rozmaicie komentowane.

Spostrzeżenie to nakłada na nas obowiązek szerszego omówienia rzeczonego zagadnienia na łamach „Strażaka Sląskiego", w celu uświadomienia jaknajszerszych sfer strażactwa śląskiego z istotą celów i zadań lustracji straży pożarnych, oraz ujednolicenia pojęć o tej czynności, posiadającej doniosłe znaczenie dla rozwoju i udoskonalenia się stanu obrony przeciwpożarowej.

Straże Pożarne, zwłaszcza ochotnicze, są dobrowolnemi zrzeszeniami obywateli pragnących służyć społeczeństwu swą pomocą bezinteresownie, z całą ofiarnością sił i zdolności. Na gruncie tego poświęcenia, w dążeniu ku zdobyciu jaknajwyższego szczebla sprawności, osiągnęliśmy obecny poziom stanu organizacji i wyszkolenia fachowego. Tą drogą zdobyło strażactwo zaufanie społeczeństwa, instytucyj samorządowych i ubezpieczeniowych, oraz Władz Państwowych. Zaufanie to jest tem głębsze i trwalsze, że straże poż. już dawno nie stanowią różnorodnych i luźnych organizacyj, a zwartą, karną i solidarną korporację wykonywującą bezpośrednie swe zadania na poszczególnych placówkach. Temu zaufaniu dały wyraz Władze Państwowe w swych licznych zarządzeniach ustawowych i porządkowych w zakresie organizacji obrony przeciwpożarowej. W związkach powiatowych, wojewódzkich i centralnym, przez swe — obieralne na Walnych Zgromadzeniach —Władze korporacyjne, strażactwo nakreśla wytyczne dla prac rozwojowych, ustanawia statutowe i regulaminowe normy nadzoru, kontroli i egzekutywy. Dzięki tej strukturze organizacyjnej, stanowimy w Państwie instytucję, której naczelnym zadaniem jest podniesienie i utrzymanie na właściwym poziomie stanu obrony przeciwpożarowej, oraz reprezentownie potrzeb kraju w tej dziedzinie wobec Władz Państwowych i Samorządowych.

Na przemyślanej, celowej uzbrojonej doświadczeniem drodze dążenia ku wyżynom sprawności w obronie kraju przed klęską żywiołów, poszczególne związki strażackie posługują się szeregiem środków usprawnienia fachowego jak: kursy, konferencje, zjazdy, zawody, konkursy, wydawnictwa czasopism, podręczników i tp., lecz za podstawowy środek działalności w tym zakresie, niezmiernie doniosły w skutkach, uznano powszechnie „lustracje straży pożarnych". Dają one bowiem nietylko ogólną orjentację co do istotnego stanu sprawności straży pożarnej, lecz pozwalają stwierdzić na miejscu wszelkie niedomagania w organizacji tej placówki, systemu alarmowego, sprawności fachowej i stanie sprzętu przeciwpożarowego. A ponadto, lustracje straży poszczególnych, przeprowadzane z ramienia danego Związku, wiążą silniej korporacyjnie tą jednostkę organizacyjną z całością zrzeszenia.

Widzimy więc w statutach związków powiatowych i wojewódzkich, w artykułach omawiających środki działalności, wymienioną czynność—„lustracje straży" zrzeszonych. W statucie Związku Straży Pożarnych Województwa Sląskiego — artykół 2 litera b.

Jak z powyższego wynika, do normalnej działalności związków strażackich, do ich podstawowych obowiązków, należą czynności zwane ogólnie lustracją straży.

Specjalnie na terenie Górnośląskiej części naszego województwa, a więc na terenie działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Sląskiego zagadnienie lustracji straży pożarnych z ramienia związków strażackich, doznaje ze strony Władz Administracyjnych daleko idących ułatwień, pomocy i poparcia.

Szczupłe ramy niniejszego artykułu nie pozwalają nam na gruntowne oświetlenie wspomnianego stosunku władz Administracyjnych do lustratorów Związkowych.

Zadaniem naszem jest bowiem omówienia istoty samej lustracji straży i wynikających z tej czynności obowiązków kierownictwa straży.

Lustracje straży pożarnych zasadniczo dzielimy na:

a) lutracje podstawowe — zarządzane przynajmniej raz na rok w każdej straży, celem dokonania szczegółowego przeglądu organizacyjnego; stan taboru i wyszkolenia. — O terminie przybycia lustratora otrzymuje Zarząd Straży powiadomienie, zwołując na ten dzień posiedzenie Zarządu i zbiórkę drużyny. Po dokonaniu lustracji taboru i sprawdzeniu wyszkolenia drużyny w obsłudze sprzętu, a także wyszkolenia teoretycznego, lustrator bierze udział w posiedzeniu Zarządu, na którem bada biurowość straży i komunikuje Zarządowi swe spostrzeżenia oraz udziela rad i wskazówek odnośnie dalszej pracy straży.

b) lustracje wyszkoleniowe — również dokonywane po uprzedniem zawiadomieniu, zarządzane w miarę zachodzącej potrzeby, mają na celu usprawnienie ćwiczebne danej straży pożarnej, przez przeprowadzenie podstawowych ćwiczeń, wygłoszenie fachowej pogawędki i odbycie konferencji ogólnej z kierownikami straży.

c) lustracje lotne — dokonywane na zlecenie Władz Administracyjnych lub z inicjatywy Związku, bez uprzedniego zawiadomienia a mające na celu stwierdzenie rzeczywistej sprawności alarmowej i bojowej danej straży. Zadaniem tych lustracji jest stwierdzenie sprawności środków alarmowych, szybkości zbiórki drużyny, sprawności środków pociągowych, wreszcie orjentacii dowództwa straży.

Lustracji z ramienia związków dokonywują w zasadzie:

a) Wojewódzki Inspektor Pożarnictwa, b) Powiatowi Naczelnicy Pożarnictwa (ogniom. powiat.), c) Naczelnicy Rejonów. Powiadamy, w zasadzie, gdyż Związki zarządzać mogą lustracje w poszczególnych wypadkach przez specjalnie powołane Komisje.

Wszelkie lustracje dla potrzeb lub na życzenie Władz Administracyjnych, — jako Urzędów nadzoru nad bezpieczeństwem przeciwpożarowem, — dokonywują powyżej wymienione czynniki w imieniu Związków, które mają sobie powierzone i podjęły się kierownictwa pracy nad rozwojem obrony przeciwpożarowej.

Łączność działalności w tym zakresie Związków strażackich z Władzami Państwowemi, wyraźnie zaznacza się w ustanawianiu organów lustracyjnych. Zarówno bowiem Wojewódzkiego Inspektora Pożarnictwa, Powiatowych Naczelników Pożarnictwa i Naczelników Rejonowych, nominują, względnie zatwierdzają Władze Państwowe na wniosek odnoś-

nych Związków Strażackich. Również we wszystkich wypadkach, gdzie Władze administracyjne żądają opinji w sprawach bezpieczeństwa pożarowego, sprawności poszczególnych straży i t. p. zwracają się pod adresem odnośnych Zw.

To są podstawy oficjalne i formalne dla przeprowadzenia lustracji straży pożarnych.

Lecz obok tych podstaw oficjalnych i formalnych, a nawet ponad niemi, uznać musimy konieczność lustracji straży ze względów ściśle korporacyjnych. —

Wspomnieliśmy powyżej, iż każda lustracja straży pożarnej wiąże ją i zespala ściślej ze zrzeszeniem całego strażactwa. Każde odwiedziny poszczególnej placówki przez lustratora działającego w imieniu całej korporacji, nietylko przypominają członkom tej straży istnienie związku, nietylko regulują wszelkie zaległości w stosunku do tegoż i nietylko ujednolicają formy wyszkolenia fachowego i normy organizacyjne.

Trzeba pamiętać, iż odwiedziny takie, przedewszystkiem wnoszą do tej komórki organizacyjnej świadomość łączności z wielką korporacją, poczucie braterstwa z legjonem obywateli służących tej samej idei, krzepią ducha ofiarności i karności strażackiej, budzą szlachetną ambicję rywalizacji w usprawnieniu fachowem.

Przybycie do straży przedstawiciela Związku, choćby bardyo wymagającego pod względem stanu organizacji, — to dzień ważny w życiu tej placówki, bowiem częstokroć stanowiący moment zwrotny ku lepszemu w jej rozwoju, a przynajmniej ustalający nowy etap jej działalności.

To nie zwykły rewident, przykry swą uciążliwością, to reprezentant tego Związku, którego członkostwem się chlubimy, którego znaki i odznaczenia nosimy na mundurach.

Więc też lustracje straży pożarnych nie mogą być zwykłą „rewizją“, lecz posiadać muszą charakter odwiedzin przedstawiciela Zwiazku, którego statut, regulaminy i Władze dobrowolnie sobie ustaliła, którego wymaganiom przeto, podyktowanym wszakże dobrem całości, obowiązana jest podporządkować się. —

Głównie drogą lustracji jesteśmy w możności regulować rozwój naszego pożarnictwa, wzmacniać siłę wewnętrzną, korporacji.

Ze względów na swój charakter organizacji wzorowanej na formach wojskowych, strażactwo przedewszystkiem w wewnętrznej swej strukturze wykazywać musi przykładną karność i zachowanie drogi służbowej. lekkomyślne pomijanie tych cech organizacyjnych, zbytnia samodzielność i chorobliwa ambicja jednostek,z konieczności godzić muszą w spoistość korporacji, w jej siłę moralną i prawidłowy rozwój. —

MILDNER

Prezez Zw. Struży Poż
Wojew. Sląskiego.

Istota czadu.

TLENEK WĘGLA CO.

Gaz bezbarwny, bez smaku i bez zapachu, pali się przy charakterystycznym błękitnym płomieniu. To co potocznie mówimy, że gdzieś czuć czad, jest wprost nonsensem, czad nie posiada żadnego zapachu, a to co czuć, jest zwykle zapachem drobin dymu i niespalonych dokładnie ciał.

Ciężar gatunkowy wynosi 0,96 a więc gaz ten jest lżejszy od powietrza. Posiada wybitne własności trujące. Tlenek węgla jest produktem spalania się materjałów opałowych. przy niedostatecznym dostępie powietrza, Powstaje także w dużych ilościach przy spalaniu się materjałów wybuchowych. Spalenie 1 kg. prochu bezdymnego, wywiązuje 300 litrów CO, a spalenie 1 kg. materjału wybuchowego daje 900 litrów gazu, w czem 50 proc. CO. Spotyka się także czad w garażach samochodowych, wydzielany przez silniki spalinowe. Tlenek węgla należy do nadzwyczaj lotnych gazów. Tworzy się także przy pożarach w piwnicach, występując w ilościach 1—3 proc. Czad paruje już w temperaturze — 190° C. W wyższej temperaturze łatwo się łączy z tlenem, a także z parą wodną. W normalnej temperaturze należy czad do gazów biernych.

W odróżnieniu od cjanowodoru (kwas pruski (H C N) działa nawet w mniejszych ilościach, czad pozatem jest także składnikiem gazu świetlnego, dochodząc do 10 proc. Wszelkie zatem nieszczelności w przewodach gazu świetlnego, powodujące uchodzenie gazu na zewnątrz, są wysoce niebezpieczne.

DZIAŁANIE CZADU NA ORGANIZM LUDZKI.

Czad jest gazem silnie trującym. Jego działanie trujące polega na tem, że tworzy z czerwonym barwikiem krwi tw. zw, Hemoglobiną, Oxyhemoglobinę. Oxyhemoglobina utrudnia oddech, ponieważ uniemozliwia przenoszenie się tlenu z płuc zapomocą krwi do różnych części organizmu. Czad nie drażni organa oddechowe, tak samo i gaz świetlny. Gaz ten działa powoli, skrycie i łagodnie. Chociaż w powietrzu znajdowałoby się mało czadu, człowiek doznaje zatrucia, ponieważ hemoglobina ma większe powinowactwo z czadem jak z tlenem i 200 razy szybciej się z czadem łączy.

Po wchłonięciu kilka łyków zatrutego powietrza, występuje natychmiast gwałtowny, uściskający ból głowy, w skroniach i w karku, zawroty głowy, i chory słania się (toczy) i pada zemdlony. Ciało jest sztywne, głowa odchylona do tyłu, nogi nawpół zgięte, oddech zahamowany; wreszcie oddech powraca wolny z głębokiemi oddechami, w kończynach pojawiają się drgawki, zatruty oddaje bezwiednie mocz i kał.

Śmierć następuje w formie tężca tylnego. Jeżeli zatrucie daje się uleczyć, to wówczas sztywność znika przed przyjściem do przytomności. Chory potem jest kilka chwil odrętwiały, skarży się i odczuwa pewien niedowład kończyn. Po powrocie do przytomności chory jest podniecony i robi wrażenie pijanego.

Zewnętrzny wygląd silnie zatrutego jest następujący: twarz blada, wargi, małżowiny uszne i końce palców — sine.

POSTĘPOWANIE W AKCJI OBRONNEJ.

Przy ratowaniu zatrutego czadem stosuje się aparaty tlenowo-izolacyjne. Ludzi zatrutych czadem natychmiast oddziela się od powietrza zatrutego przy pomocy maski lub przez wyniesienie na świeże powietrze.

Lekarz zatrutemu stosuje środki krzepiące działanie serca, rozrzedzające krew, upust krwi i przedewszystkiem sztuczne oddychanie tlenem i przy jednoczesnem pozostawieniu chorego w absolutnym spokoju. Stosuje się także 'zlewanie głowy zimną wodą, okłady z wody lodowatej, masaże inacierania.

W atmosferze zatrutej czadem używa się masek ochronnych ze specjalnemi filtrami, gdyż maski przeciwgazowe ze zwykłym pochłniaczem, nie chronią. Filtry te posiadają nadmanganian potasu, dwuchromian potasu, hopkaliten lub inne substancje pochłaniające czad.

Wszelkie aparaty ostrzegawcze są niewystarczające, ponieważ sygnalizują niebezpieczeństwo zapóźno. Maski przeciwgazowe używa się tylko w wypadku, jeżeli w powietrzu znajduje się 15 proc. tlenu, ponieważ pochłaniacze przy niższym procencie tlenu nie działają. Celem wykrycia czadu używa się także kanarków, myszy i morszczoków. Zaczadzone ubikacje natychmiast się wentyluje przez otwarcie okien i drzwi, aby spowodowac cyrkulację powietrza.

Ubikacje zaczadzone odkaża się także zapomocą roztworu nadmanganianu potasu lub innych rozworów chemicznych.

TABELA ANALIZ GAZÓW POŻAROWYCH

w wypadkach ciężkich, wzięte w ubikacjach zamkniętych. Próby brano przed akcją zaczepną z pominięciem dostępu świeżego powietrza przez okna lub drzwi.

Miejsce i rodzaj pożaru	Rodzaj palących się materjałów	Tlen w %	Kwas węglowy w %	Tlenek węgla w %
1. Pożar piwniczny	Drzewo suche, materjały do pakowania (papier, skrzynki)	18,2	1,3	0,12
2. Pożar piwniczny	Drzewo, węgiel brunatny, brykiety	17,5	2,2	0,27
3. Pożar piwniczny	Drzewo, worki, szmaty	19.1	1,1	0,18
4. Pożar strychowy, pokrycie dachu miękkie, nie przepalonej	Mansarda napełniona sprzętami rozmaitemi	19,5	1,9	0,07
5. Pożar strych d-to.	d-to.	20,0	1,5	0,051
6. Pożar mieszkaniowy	Drzewo, meble wyścielane, pierzyny, firanki	18,9	1.0	0,15
7. Pożar mieszkaniowy	Meble, szafy z ubraniem bielizna	19,0	1,8	0,11
8. Pożar mieszkaniowy	Sprzęty domowe	20,0	1,8	0,4
9. Fabryka mebli	Drzewo stolarskie, drzewo sosnowe, dębowe i inwentarz	20.2	0,3	0,015
10, S k ł a d	Drzewo, liny napuszczane smołą, farny olejne	18,8	2.0	0,17
11. M a g a z y n	Oleje w dużej ilości, pokost, towary kolonjalne (kawa słodowa, świece sterynowe i tp.)	20,8	0,0	0,15
12. Klatka schodowa silnie zadymiona u góry przed wyjściem na strych	Sprzęt domowy	20,0	0,4	0,037

KAROL RECZEK
Komdt Str. Zaw. „Szarlej Biały“

Wzorowy Statut
dla Ochotn. Straży Pożarnych w Wojew. Śląskiem.

(Dalszy ciąg)

Rozkład ćwiczeń i zajęć praktycznych komunikuje naczelnik straży Zarządowi, zaś o popisach i zebraniach okolicznych straży winien jest zawiadomić miejscową władzę policyjną przynajmniej na 48 godzin przed terminem.

Naczelnik Straży obowiązany jest składać Zarządowi straży i miejscowej władzy policyjnej sprawozdania o pożarach, tudzież o wszelkich wypadkach poważniejszych. zaszłych w czasie ćwiczeń przeglądów i popisów, oraz wogóle o sprawności Straży.

30. Naczelnikowi przysługuje prawo dobierania sobie adjutanta z pośród członków czynnych. Adjutant prowadzi kancelarję sztabową i jest sekretarzem Rady sztabowej. Adjutant ma rangę dowódcy oddziałowego straży.

31. Zastępca naczelnika, w razie jego nieobecności lub choroby, przejmuje wszystkie jego prawa i obowiązki. W czasie pełnienia przez naczelnika służby zastępca jest jego najbliższym pomocnikiem.

32. Gospodarz ma nadzór nad całym taborem i majątkiem straży; w razie potrzeby zarządza — w porozumieniu z naczelnikiem — niezwłoczną naprawę uszkodzonych przedmiotów. Gospodarz, jako drugi zastępca naczelnika Straży, należy do korpusu Straży Pożarnej; obowiązany jest bywać na posiedzeniach Rady sztabowej, wszelkich ćwiczeniach i pożarach, notować wszelkie uszkodzenia i spostrzeżone braki w taborze. Gospodarz jest obowiązany prowadzić inwentarz całego majątku Straży; drugi egzemplarz inwentarza winien się znajdować w aktach Zarządu Straży.

33. Dowódców oddziałowych mianuje Zarząd na wniosek naczelnika z pośród czynnych członków, posiadających odpowiednie wyszkolenie zawodowe, przynajmniej świadectwo rzeczywistego strażaka. Dowódcy oddziałów kierują czynnościami swych podwładnych oddziałów podczas pożarów, ćwiczeń i przeglądów, prowadzą listy imienne i kontrolne, mają nadzór nad czynnościami podwładnych sobie podoficerów i szeregowych i wogóle odpowiedzialni są za podwładne sobie oddziały.

34. Wszyscy członkowie Straży winni są:

a) poddawać się bez zastrzeżeń rozkazom i zarządzeniom Naczelnika, utrzymując w szeregach stale karność wzorową,

b) bezzwłocznie przybywać na sygnał alarmowy na miejsce pożaru lub do strażnicy w mundurze właściwym lub z ustanowioną odznaką,

c) nie opuszczać miejsca pożaru ani też szeregów bez uprzedniego zezwolenia Naczelnika,

d) nieobecność swą lub niemożność przybycia każdorazowo usprawiedliwiać przed Naczelnikiem, w razie zaś wyjazdu na kilka dni — zawiadomić o tem uprzednio,

e) dokładnie wtajemniczyć się w organizację Straży, jej potrzeby i w tym celu obznajmiać się z wszelkiemi przepisami regulaminu i stosownych instrukcyj, nieświadomością bowiem przepisów służbowych nikt z członków straży tłumaczyć się nie może,

f) przydzielony mundur służbowy i uzbrojenie utrzymywać w należytym porządku i czystości oraz pogotowiu, w razie uszkodzenia przy ćwiczeniach lub pożarze, natychmiast donieść dowódcy swemu celem poczynienia naprawy uszkodzenia; mundurów i uzbrojenia nie wolno bezwarunkowo używać do celów prywatnych,

g) w stosunku towarzyskim być zgodliwym, a do publiczności odnosić się z uprzejmością i należytym taktem,

h) poruczone sobie w korpusie Straży urzędy sumiennie i ściśle wypełniać,

i) w razie ustąpienia lub wykluczenia z korpusu Straży, wszystkie przedmioty, stanowiące własność straży, w należytym porządku zwrócić.

Członek czynny obowiązany jest wpłacać na rzecz funduszów Straży składkę roczną w wysokości, ustalonej przez Zgromadzenia Walne. Zarząd winien ustanawiać dla członków czynnych Ochotniczej Straży Pożarnej odpowiednie, według wydanego przez Główny Związek Straży Pożarnych, a zatwierdzonego przez właściwą władzę wzoru, mundury i dystynkcje, które strażacy mogą nosić wyłącznie podczas pełnienia obowiązków służbowych, gdyż w innych wypadkach członkowie czynni mogą używać umundurowania tylko za specjalnem pozwoleniem Naczelnika. Członkom Straży przysługuje prawo należenia do Kasy zapomogowej, bądź miejscowej, w tym celu założonej, bądź też do Kasy ogólno-państwowej, zgodnie z przepisami odpowiednich statutów.

IX. RADA SZTABOWA.

35. W celu naradzania się w sprawach służby frontowej, opracowania stosownych projektów i zmian, mających na celu rozwój Straży Pożarnej, oraz w celu śledzenia postępów techniki i taktyki pożarniczej, Naczelnik winien zwoływać przynajmniej raz na miesiąc posiedzenie Rady Sztabowej. Radę Sztabową stanowia: Naczelnik, jego zastępca, gospodarz i adjutant oraz dowódcy oddziałowi.

Zwoływanie Rady Sztabowej pozostawia się do uznania Naczelnika Straży.

Rada Sztabowa ma znaczenie organu doradczego. Na posiedzeniach Rady Sztabowej przewodniczy Naczelnik Straży, sekretarzuje adjutant. Projekty zmian, dotyczących regulaminów i instrukcji wewnętrznych. opracowane przez Radę Sztabowa, winny być przedstawiane Zarządowi za pośrednictwem Naczelnika do dalszej decyzji.

X. ROZWIĄZANIE OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ.

36. W razie rozwiązania Straży Zgromadzenie Walne większością głosów, nie mniej niż $^2/_3$ członków obecnych, zgodnie z art. 20 i 21 niniejszego statutu przekazuje fundusze i pozostały majątek na cele Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego; cały ruchomy i martwy inwentarz przechodzi na bezsporną własność gminy.

Uchwała Zgromadzenia Walnego, postanawiająca rozwiązanie Ochotniczej Straży Pożarnej, musi być przedłożona miejscowej władzy policyjnej, zaś samo rozwiązanie może nastąpić nie wcześniej, jak w 6 miesięcy po doręczeniu uchwały.

Dział Oficjalny Związku.

Posiedzenie Zarządu Związku Wojewódzkiego.

W środę, dnia 17 czerwca b.r. w godzinach popołudniowych, odbyło się w Katowicach, w biurze Prezesa mecenasa Mildnera, posiedzenie Zarządu Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego.

Obecni druhowie: Prezes Mildner, insp. Pachelski, sekr. Baron, skarbnik Slązak i burmistrz Tomanek.

Głównym tematem obrad rzeczonego posiedzenia Zarządu były sprawy wewnętrzno-organizacyjne.

Zajmowano się również wnioskami Sląskiej Komisji Technicznej zgłoszonemi jako wytyczne dla projektu ustawy przeciwpożarowej.

Posiedzenie Sląskiej Komisji Technicznej.

W czwartek, dnia 25-go czerwca br. w godzinach popołudniowych, odbyło się w lokalu Miejskiej Str. Poż. w Katowicach, posiedzenie Sląskiej Kom. Technicznej pod przewodnictwem inspektora Pachelskiego i przy udziale druhów: Wiedemanna, Slązaka, Kochonia, Barona i Reczka.

Głównym przedmiotem obrad rzeczonego posiedzenia, były zagadnienia związane z przygotowaniami do Wojewódzkiego Zjazdu Straży Pożarn. wyznaczonego na 15 i 16 sierpnia br.

Po uprzytomnieniu sobie uchwał, powziętych w tym względzie przez Radę Związku na posiedzeniu grudniowem, Sląska Komisja Techniczna ustaliła następujące etapy swych prac:

a) wezwanie poszczególnych Związków Powiatowych do wyznaczenia ze swego terenu po dwie straże z grup I, II i III-ej do Zawodów Wojewódzkich;

b) wezwanie związków Powiatowych do zgłoszenia drużyn popisowych w zakresie:

1) przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego;
2) obrony przeciwgazowej;
3) pomocy sanitarnej;
4) popisowej gry w piłkę wodną.

c) wydanie barwnego plakatu, obwieszczającego święto strażackie i propagującego ideę bezinteresującej służby strażackiej i rozlepienie tego afisza we wszystkich miejscowościach Górnego Sląska, posiadającego straże pożarne;

d) wcześniejsze spopularyzowanie rzeczonego święta strażackiego, drogą specjalnych audycji radjowych i artykułów w codziennej prasie śląskiej. Artykuły te, w treści swej, zapoznać winny społeczeństwo śląskie z istotą obecnej organizacji strażactwa i stanem obrony przeciwpożarowej Górnego Sląska.

e) zaproszenie wszystkich Związków Wojewódzkich Straży Pożarnych w Państwie i sąsiadujących z Górnym Sląskiem — Strażackich Związków Okręgowych,

f) zaproszenie wszystkich organizacji społecznych, działających na terenie Górnego Sląska, w kierunku p. w. i w. f. oraz kulturalno-oświatowym;

g) zaproszenie wybitniejszych osobistości z pośród społeczeństwa śląskiego;

h) przygotowanie kwater i ułatwień komunikacyjnych dla uczestników zjazdu;

i) przygotowanie boisk dla pokazów, popisów i zawodów strażackich;

k) uzyskanie zezwolenia na sprzedaż publiczną i przygotowanie pamiątkowego znaczka zjazdowego;

l) zorganizowanie wyżywienia dla czynnych uczestników zjazdu;

m) zajęcie się zdobyciem nagród rzeczonych drużyn zawodniczych i popisowych;

o) szczegółowe opracowanie programu omawianego „święta strażackiego".

Ogólny szkic programu tegorocznego Zjazdu Wojewódzkiego przedstawia się jak następuje:

W sobotę, dnia 15 sierpnia br., w godzinach wieczorowych, capsztyk z pochodniami na ulicach miasta, wykonany przez straże pożarne z powiatów Katowice—Miasto, Katowice—Wieś i Swiętochłowice.

W niedzielę, dnia 16 sierpnia br., rano pobudka wykonana przez orkiestry na ulicach miasta, zbiórka wszystkich straży i gości, przegląd zgromadzonych szeregów, nabożeństwo, defilada, przerwa obiadowa, w czasie przerwy obiadowej Walne Zgromadzenie delegatów Zw. Wojew. Straży Poż., poczem pokazy i zawody na zamkniętem boisku.

Zasadniczy projekt przyjęty uchwałą Rady Związku, aby tegoroczny Zjazd Wojew. programem swym wypełnił oba dni 15 i 16 sierpnia br., Sląska Komisja Techniczna widziała się zmuszoną zwęzić do jednego dnia, a to na skutek trudnych warunków finansowych jakie obecnie przeżywamy. Pobyt bowiem dwudniowy na zjeździe i związane z tem wydatki na zakwaterowanie i wyżywienie, przekroczyłyby możności zarówno Związku jak i poszczególnych str. pożarnych.

Dla opracowania i przeprowadzenia poszczególnych zamierzeń, powołane zostały specjalne Komisje, jak: Komenda Placu, Komisja Propagandowa, Komisja Techniczna i Komisja Prezydjalna. Komisje te już rozpoczęły swą pracę i w najbliższych dniach ogłoszone zostaną szczegóły programu i warunków uczestnictwa w święcie strażactwa.

Podkreślić tutaj należy, że największe wysiłki Komisyj organizacyjnych nie dadzą należytego wyniku, jeśli nie spotkają się w terenie z odpowiednim entuzjazmem i współpracą. Trzeba bowiem jasno zdawać sobie sprawę z faktu, że „święto strażackie" jest uroczystością wszystkich zrzeszonych straży i wszystkich noszących mundur.

Na udziale czynnym i moralnem poparciu zamierzeń przez wszystkich zrzeszonych zorganizować będzie można i osiągnąć należyte wyniki tegorocznego Zjazdu Wojewódzkiego Straży Pożarnych.

GŁÓWNY ZW. STRAŻY POŻ.
Rzeczypospolitej Polskiej
J. W. II. 16.

—o—

OKÓLNIK Nr. 110.

W związku z wykonaniem między Głównym Związkiem Straży Poż. R. P. a P. U. W. F. umowy — dotyczącej współpracy w zakresie W. F. i P. W. w Strażach Pożarnych, — został utworzony przy Biurze Głównego Związku **referat w. f. i p. w.** Kierownikiem referatu zatwierdzono **majora w st. spocz. Reca Adama.**

Podając powyższe do wiadomości Związków Wojewódzkich i Okręgowych oraz Straży, komunikujemy co następuje:

I. Zakres pracy referenta w. f. i p. w. będzie polegał na:

1. nawiązaniu i utrzymywaniu ścisłego kontaktu Związków Wojewodzkich, Okręgo-

wych i Straży z Kierownikami O. U. W. F. i P. W. komendantami obwodowymi p. w. oraz wojewódzkimi i powiatowymi komendantami w. f. i p. w.

2. opracowywaniu instrukcyj i programów wyszkoleniowych dla Związków Wojewódzkich.
3. przeprowadzaniu okresowych inwestycyj w terenie dla kontrolowania wykonywania programów wyszkolenia, postępów i uzgodnienia możliwości pracy w poszczególnych rejonach, w zależności od warunków lokalnych.
4) udzielanie wytycznych przy organizowaniu i urządzaniu zawodów strzeleckich i sportowych Straży, budowie strzelnic małokalibrowych, oraz klasyfikowanie i eliminowanie zespołów strażackich do zawodów ogólniejszych.
5. rzecznictwo w sprawach wyszkoleniowych i materjałowych przed władzami wojskowemi w. f. i p. w.

II. Zakres pracy w. f. i p. w. w roku bieżącym nie będzie wybiegał poza:

a. wyszkolenie strzeleckie (urządzanie strzelnic małokalibrowych, przeprowadzanie strzelań).
b) wychowanie fizyczne (ćwiczenia gimnastyczne, gry sportowe, lekkoatletyka),
c) szkolenie instruktorów - przodowników w. f. na specjalnie dla straży zorganizowanych kursach w. f., przy okręgowych ośrodkach W. F.
d) obrona przeciwgazowa.

Przysposobienie wojskowe przedpoborowych ochotników należy narazie prowadzić bez zmian w dotychczasowych organizacjach p. w. O ile natomiast warunki lokalne w danym rejonie pozwalają, należy przystąpić do organizowania oddziałów p. w. rezerwistów, przyczem Związki Wojewódzkie poinformują podległe im Związki Okręgowe, że M. S. Wojsk. wyraziło swą zgodę udzielania rezerwistom (oficerom, podoficerom i szereg.) pracującym w szeregach p. w. 12-tygodniowych zwolnień z obowiązkowych ćwiczeń rezerwy.

Instrukcje wyszkoleniowe i przepisy wykonawcze, określające warunki uzyskania zwolnienia z ćwiczeń rezerwy, są w opracowaniu P. U. W. F. i P. W. — Po otrzymaniu zostaną one przez Główny Zw. do wykonania rozesłane.

III. Główny Związek zwraca uwagę Związków Wojewódzkich na doniosłość kwestji w. f. i p. w. dla obrony Państwa, a tem samem tak licznej i potężnej organizacji, jak Strażactwo Polskie i prosi o rozwinięcie pełni inicjatywy dla ruszenia z miejsca by w niedalekiej już przyszłości, przy poważnie branej, a systematycznej pracy, postawić szczególnie sport strzelecki i wychowanie fizyczne na odpowiedniej wyżynie.

Celem zapewnienia ścisłej współpracy wyszkoleniowej i materjałowej — Związki Wojewódzkie wydelegują odpowiednich stałych przedstawicieli dla nawiązania kontaktu z kierownikami O. U. W. F. i P. W., względnie komendantami obwodów p. w. Komendanci zaś Okręgów i Rejonów Straży, z komendantami powiatowymi p. w. Kontakt już raz nawiązany nie powinien stracić na ciągłości, o ile praca na danym odcinku ma być owocna dla dobra sprawy Obrony Państwa, a korzystna dla Straży i jej członków.

Przy zgłaszaniu się do kierowników O. U W. F. i P. W. lub komendantów obwodowych, delegaci Związków powołują się na okólnik P. U. W. F. i P. W. L. 1195-społ. z dnia 18. IV. 1930 r. o współpracy z P. W. ze Związkami Straży Poż.

Ponieważ P. U. W. F. i P. W. godzi się na zorganizowanie, względnie uruchomienie przy poszczególnych ośrodkach w f. kursów instruktorskich przodowników w. f., a w miarę potrzeby nawet wyższych specjalnie dla straży, z warunkiem obesłania tychże odpowiednią liczbą frekwentantów, prosi się Związki Wojewódzkie o jaknajrychlejsze wyszukanie chętnych kandydatów i przysłanie ilościowych wykazów do Głównego Związku. Wybrani kandydaci powinni odpowiadać warunkom zawartym w instrukcji P. U. W. F i P. W. № 22. (Kwalifikacje kandydatów na kursy W. F.) Ze wspomnianą instrukcją proszę zapoznać się u kierowników O. U. W. F., względnie komendantów okręgowych i powiatowych P. W.

W wykazach należy w przybliżeniu podać terminy najdogodniejsze z punktu widzenia możliwości obesłania kursów wybranymi kandydatami. Do wykazów zgłoszonych na kursy w. f. kandydatów, proszę o podanie Głównemu Związkowi, wiele oddziałów strażackich w. f. i p. w. stworzono w roku bieżącym oraz ile wogóle oddziałów istnieje i pracuje czynnie na terenie danego Związku Wojewódzkiego.

Termin podania powyższych danych upływa z dniem 30 lipca r. b.

W wypadku zaistnienia nieporozumień czy zatargów z oficerami p. w. lub organizacjami p. w. (czego należy unikać) na tle współpracy i udzielania pomocy — uprasza się o niezwłoczne powiadomienie Głównego Związku, a to celem interwenjowania w P. U. W. F. i P. W.

W najbliższym czasie referent p. w. i w. f. Głównego Związku major Rec będzie wysyłany w teren dla zapoznania się z warunkami pracy i możliwościami w zakresie w. f. i p. w. w Strażach. — Uprasza się Związki Wojewódzkie o udzielanie majorowi Recowi wszelkich informacyj i ułatwień, komunikowanie bolączek na tle współpracy z władzami p. w. i organizacjami, a to celem wykorzystania zebranych danych tak dla usunięcia przeszkód, jak również przy opracowywaniu przez Główny Zw. instrukcyj oraz wytycznych.

W ślad za niniejszym okólnikiem zostanie przesłany tymczasowy program w. f. i wyszkolenia strzeleckiego. który należy wprowadzić niezwłocznie w życie.

CZOŁEM!

Inspektor Naczelny
S. JAROSZEWSKI.

Prezes Gł. Zw. Str. Poż. RP.
Inż. St. TWARDO.

Z życia Straży Pożarnych.

RADLIN.

W niedzielę dnia 14 czerwca b.r. Ochotnicza Straż Pożarna Radlin w powiecie Rybnickim, obchodziła rzadką uroczystość poświęcenia i objęcia w posiadanie strażackiej sikawki samochodowej.

Przy pięknej pogodzie, jaka tego dnia zapanowała, zaroiły się uliczki Radlina mundurami i hełmami strażackiemi, rozkwieciły sztandarami korporacyjnemi.

Od wczesnego rana. do miejscowości napływać zaczęły liczne drużyny strażackie, przybywać zaczęli goście, wylegać na ulice odświętnie przystrojeni mieszkańcy.

Gdy ruszył pochód do kościoła, maszerowało

20 straży pożarnych w składzie 42 oficerów i 247 strażaków, 2 grupy Związku Powstańców Śląskich, Związek rolników, Chór miejscowy, Rada Gminna oraz komitet uroczystości, przy dźwiękach orkiestry z Głożyn.

Na czele pochodu kroczyli: Wojewódzki Inspektor Pożarnictwa druh Pachelski, Powiatowy Naczelnik Poż. druh Tomeczek, sekretarz Pow. Zw. Str. Poż. druh Grychtoł i Naczelnik Gminy pan Brandys.

Po nabożeńst. nastąpił powrót ku remizie, gdzie odbył się akt uroczystego poświęcenia motopompy. Aktu tego dokonał miejscowy proboszcz ks. Ruta, który na zakończenie wygłosił wzniosłe przemówienie o roli strażaka w społeczeństwie, jego obowiązkach zasługach. Z kolei, Naczelnik Gminy p. Brandys, w przemówieniu swem podziękował przybyłym na uroczystość gościom i sąsiednim strażom, za trudy poniesione dla uświetnienia uroczystości, oraz dopełnił formalności przekazania ochotniczej straży miejscowej świeżo nabytej motopompy

W czasie defilady, jaka zakończyła przedobiadowe uroczystości, wszyscy goście, przedstawiciele władz, mieli możność stwierdzenia dziarskości postawy i rytmicznej zgodności defilujących drużyn.

Po poświęceniu i rozwiązaniu pochodu, nastąpił wspólny obiad strażacki, w czasie którego wygłoszone zostały podniosłe przemówienia: Naczelnika Gminy p. Brandysa, Wojew Insp. Pożarn. druha Pachelskiego i Prezesa Ochotn. Str. Poż. z Wilchwy — druha Cyganka.

Po przerwie obiadowej odbył się sprawny pokaz miejscowej straży pożarnej, zorganizowany jako popisowe ćwiczenia szkolne z hakówkami. Zwłaszcza pokaz pracy sikawek przedstawiał się interesująco, z uwagi na zorgnizowanie tegoż. Zademonstrowano bowiem ćwiczenia z sikawką konstrukcji z przed stu laty, sikawką ręczną czterokołową — produkcji przedwojennej i sikawką nowonabytą.

W pokazach ćwiczebnych, zwłaszcza na drabinach hakowych i worem ratunkowym, wykazała miejscowa drużyna duże wyrobienie i opanowanie.

A po pokazach, w cieniu drzew ogrodu d-ha Kominka, oddawano się zawodom w strzelaniu do tarczv, przyjacielskiej pogawędce, różnym grom i zabawom, słuchając jednocześnie koncertu orkiestry strażackiej z Głożyn.

KOBIÓR.

W niedzielę dnia 5-go lipca br. odbędzie się w Kobiorze, pow. Pszczyński, uroczystość jubileuszowa 30-lecia działalności miejscowej straży pożarnej ochotniczej z następującym programem

Godz. 6 rano — Pobudka;
„ 7 „ — Przyjmowanie gości przy dworcu kolejowym w Kobiorze, poczem wymarsz do ogrodu p. Jelenia;
„ 9.45 „ — Wymarsz na uroczyste nabożeństwo do kościoła paraf.;
„ 11.30 „ — Wspólny obiad w ogrodzie p. Jelenia, podczas obiadu koncert orkiestry 73 p. p.
„ 14,00 Pokaz akcji ratowniczej w czasie pożaru następnie wymarsz do ogrodu w Bizeju, gdzie odbędzie się dekoracja zasłużonych członków straży i koncert;
Godz, 19.30 — Powrót na salę p. Jelenia, gdzie odbędzie się zabawa taneczna.

WEŁNOWIEC.

W dniach 4 i 5-go lipca br. Zawodowa Straż Pożarna Zakładów Hohenlohego Sp. Akc. w Wełnowcu, urządza uroczystość 25-letniego Jubileuszu i uroczyste poświęcenie sztandaru, w połączeniu z Walnym Zjazdem Delegatów Powiatowego Związku Straży Pożarnych na powiat Katowice—Wieś.

Program tych uroczystości jest następujący:

Sobota, dnia 4 lipca br.

O godz. 6.30 — nabożeństwo za zmarłych członków straży;
„ 17.30 — ćwiczenia taktyczne (obrona przeciwgazowo-lotnicza), miejsce zbiórki dla gości obok Urzędu Gm.

Niedziela dnia 5-go lipca br.

Godzina 6-ta rano — pobudka;
„ 8—9.15 — Przyjmowanie gości na placu ćwiczeń Str. Poż.
„ 9.30 — Wymarsz po sztandar do komendanta, poczem przemarsz do kościoła;
„ 10.00 — Uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym i poświęcenie sztandaru;
Po nabożeństwie pochód wyrusza do Parku Hutniczego, gdzie nastąpi wbijanie pamiątkowych gwoździ, tudzież dekoracja zasłużonych członków straży poż.;
„ 13—15 — Przerwa obiadowa;
„ 15—17 — Walny Zjazd delegatów Pow. Zw. Str. Poż. na sali p. Wróbla;
„ 15—19 — Koncert w Parku Hutniczym;
„ 19 — Zabawa taneczna na sali p. Wróbla.

Uwaga: Znaczek na wspólny obiad z kuchni polowej oraz wstęp do ogrodu na koncert -- 1 zł.

Porządek obrad

Walnego Zgromadzenia Powiatowego Związku Straży Pożarnych na powiat Katowice — Wieś jakie odbędzie się w dniu 5 lipca br. o godzinie 15-ej na sali p: Wróbla jest następujący:

1. Zagajenie,
2. Stwierdzenie liczby delegatów,
3. Odczytanie protokółu z poprzedniego zjazdu delegatów,
4. Sprawozdanie z działalności Zarządu.
5. Sprawozdanie pow. ogniomistrza.
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
7. Udzielenie pokwitowania,
8. Uchwalenie wzgl. zatwierdzenie budżetu,
9. Wybór 3 członków Zarządu (§ 12 statutu),
10. Wybór Komisji Rewizyjnej (3 czł. i 2 zastępców, § 13 statutu),
11. Wybór 45 delegatów na Walne Zgromadzenie Zw. Wojew.
12. Wybór miejsca następnego Walnego Zgromadzenia.
13. Wybór 2 przedstawicieli do Rady Związku Wojewódzkiego,
14. Wolne wnioski.

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Dr. Hager, insp. Pachelski, Rzeźniczek M., radca Kozak, Ślązak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego. Redaktor odpowiedzialny Insp. PACHELSKI

Druk: Drukarni i Introligatorni „PRACA" w Sosnowcu, Kołłątaja Nr. 10, telefon Nr. 60. Drukowano dnia 1-VII-31